

GARATA OHO DZAIRA PEPA

Pauro qeeteta
Epeso Asia Gattiqa
Tii 55-56
Dzesuho Oho Ma Boto Tupu
Garatia Haba

NOO BOSABOSA

¹⁻² Dzoobe Dzairamane:

Anai Pauro, Qaru abi. Oonihe, anai abiho qaru khata oonidzara. Ma abi tegaha anake dzoobiremi baabara, baamu. Ohonga Mai noi Dzesu Kiristuke baata neta ai tukutomi noi hiiremi anai noqaho qaru abi naate oorai. Dzairamane qesa ma nanai noorake qeeteqi Garata habaho oko ma boto tupu nikeho toro dzoobiremi tuusubi.

³ Ohonga Mai ma Dzesu Kiristu Sopara napaho nopoi hiiremi keba ma dzapa nikeho torota biranatare.

⁴ Oi napai ttokaho qangata qaami Ohonga Mai hiiremi Kiristui napake qanga neta qangauma quba kahosa napahoke teetareiqi baateta.

⁵ Oho qubake Ohonga Mai napameho hasa hiire qaarare. Oi noo meenipamu!

SINABIDZA MEE OI SAMANE BAHE TEENA

⁶ Qate Kiristui baruna heeba nometa nikeho kira hiiremi nookata. Oonihe nookaqi nike ikake eeteqi noho neta harateteqi ago sinabidza mainata qeehimi ana mooqorai?

7-8 Oi sinabidza mee paha teei tegaha ooraidzara, oonihe gesai nikeke dzakidzaki eeteqi Kiristuho sinabidza oberama hiibareiqi dza eetorai.

Nanai sinabidza nikeke pobi hiireta oi mee. Oonita poiqake ttoka abi, oni mae qusuho angero tee, oni mae apei (hu nooho) sinabidza maina nikeke pobi hiibaqu abi oi pernaomanipamu ooni.

⁹ Sinabidza nike meenipamuke nanaho toota nookata. Oonita apei poiqake nike sinabidza maina pobi hiibaqu noi ai biidzaquho isaki oni. Nana bosata hiireta teena oke ana paha poiqake hiire.

¹⁰ Oonita nike qupadzomami ana erake abiho penga quba hiirorai mae? Mae abiho dza hiiremi ana oho quba eetorai? Oi baamunipamu! Oke ana abiho quba eetapuke ana Kiristuho kokora eetaama naatarori.

PAUROI QARU ABIHO ISAKI NAATETAHO POMA

¹¹ Oonita dzairamane nookare. Sinabidza ana nikeke banaitorai oi te abiho nenanidzara.

¹² Baura oke ana tegaha abiho torota saridzara, ma abi tegaha oke ana banaitemi nookara. Baamu. Kiristu noomae oke naho toma quba paanaitemi nookata.

¹³ Meeke agobake anai Dzuta abiho sinabidzake iihai baura samaneke eete qaata oho teteke nike ago nookaqi qupadzomorai. Oi ana Ohongaho oko ma boto tupuke rubengaitareiqi nokoke sesero eete qaata.

¹⁴ Oho gesa uimane nanahoi tete rerengi eete qaata oho teteta anai qooroqi dzaodzaoma Dzuta

abiho sinabidza qaupuiteqi qesamane nameke ri-ite qaata.

¹⁵ Qate, pai gotta nahoi ana dzoomake boohimi Ohongai baruna heena nometa anake uhutota. Kebanoke noi bodza mootoqi khata nome tete nohoma gama naho quba paanaiteta.

¹⁶ Paanaiteqi noi hiiremi ana raaba abiho torota Kiristuho sinabidza hiire paanaitarotaho isaki naateta.

Oonihe ana tegaha abiqaho torota sinasina aimara.

¹⁷ Oho qesa ana tegaha Dzerusaremuta peiteqi qesai bosata Ohongaho Qaru abi naateta nokoho torota biranate tete aimara, bamu. Anai Dzesu gesina naasuhiqui aoke Arabia habata tuumaqi ota noke tuuhorota. Tuuhoroqi burisi eete Tta-masiko nagapata biranate ota bukhuma baura mina eeteta.

¹⁸ Qate tii tapari naatemi meeke ana bodza ota Dzerusaremuta aabe tuumaqi Peetorocho nagata peiteqi qupi 15 oho isakita nakamae ota oota.

¹⁹ Oonihe, Kiristuho qaru khameto minara nokohota anai tegaha teeke mooraranihe, Sopara nameho noma Dzakopo teena noke ana moota.

²⁰ Nookare, noo ma pobi erake ana Ohongaho pengata qeesubi oi noo meenipamu.

²¹ Oonita bodza oho neta anai tuumaqi Siria ma Kirikia habata qaata.

²² Oho qubake Kiristuho oko ma boto tupu samane Dzuta habana qaata nokoi naho pengake gesina naate qaarara.

²³⁻²⁴ Oi baamuhe, nokoi noorake qesa pobi hiire nooka qaata, Idze, teei agobake napake sesero

eeteqi ai tatauma baura rasaki eete qaata abi oi poiqake sinabidza teena oke abi pobi hiire paanaitorai. Oiqi hiireqi nokoi nahoke qupadzomaqi Ohongaho hasa hiireta.

2

QARU ABI MINARAI PAUROHO BAURA QAUPUITETA

¹⁻² Qate ipita tii 14 naatemi Ohongai tete paanaitemi anai paha Dzerusaremuta tuumaqi Ttittoke aimaqi naka Banabema nanai qesa gainene eeteqi tuumata. Oonihe ana teqaha sepeke baura eete qaarara, ma ana eto sepeke baura eetainoho qubake sinabidza anai raaba abi pobi hiirorai oke ana Dzerusaremuta abi dzapa pobinoma nokoho pengata keke rerengi eeteta.

³ Qate Ttiitto noi Giriki abi oonihe nokoi te noke sama koko geeba mootareiqi hiibara, oi bamu.

⁴ Oonihe tuuma ma baaba qidza napai Dzesu Kiristuho teteta saridzorai oke dzairamane obero qesai guuke nooka quba tupu ota dzuubaqi nanake angina teetare hiireqi nokoqeke keke Ttitto oho geeba mootareiqi hiireta.

⁵ Oonihe, nanai teqaha obero abi nokoho noo qusubaitara, baamunipamu.

⁶ Sinabidza oi nikeho torota mee eete soubidza qubake nanai oho basesake eeteta.

Qateqa abi dzapa pobinomake hiibi nokoho dzapa pobi oi teqaha anake sirihara.

⁷ Paha Ohongai teqaha abiho dzapa pobike qupadzomoraizara. Oonihe abi mimi dzapa pobinoma nokoi teqaha garubata naho noo geemaqi oho ipi hiibara. Oi baamuhe, Ohongai

Peetoroke Dzuta abiho torota sinabidza hiibareiқи dzoobiremi tuumorai oke nokoi qupadzomaқи oho qesa noko moomi Ohongai anake raaba abiho torota sinabidza hiiba qubake dzoobiremi tuumorai.

⁸ Oi Ohonga apei Peetoroke dzapa hiiremi noi Dzuta abiho quba qaru eetorai Ohonga teena noi paha anake dzapa hiiremi ana raaba abiho quba qaru eetorai.

⁹ Qate Dzakopo ma Peetoro (Biriki) ma Dzohane noko subaho qesa ooқи moomi, Ohonga baura qidza anake moitemi oorai. Oho qubake noko ma nana ttaiqа naataquho isakita nokoi Banabe ma nakaho botoke aimaқи hee, Nipe raaba abiho torota baura eete qaama nanamae Dzuta abiho torota baura eetoraқи hiireta. Oonihe, nokoi nakake hee,

¹⁰ Nipe raaba abiho bisata baura eesuқи eto Dzuta abi habana nanahoke ruume naatainoиқи hiireta. Ma teena oke ana qupadzomaқи dzaodzaoma oho ttuma nikeho neta ttuttuitoraike nike moorai.

PAUROI PEETOROH OBERAKE PAANAITETA

¹¹ Oonihe ipita Peetoroi Attiokhia nagapata biranateқи poma teeta obero naatemi anai noho pengata oho noikiki hiireta.

¹² Oi bosata Dzakopoi Dzerusaremuta ooқи Dzuta abi qesake dzoobiremi nokoi Attiokhiaho teteta tuusuқи ota biranataamake oota. Oonita Peetoroi Attiokhiaho raaba abima gama isanate ttaike patta muuna qaata. Oonihe, sama koko geebanomai Dzakopoho nena baata nokoi Attiokhi-

ata biranahimi Peetorohe qupa bitotomi, noi koridza biireqi raaba abike papateta.

¹³ Ma oho qesa Dzuta abi qesai ohera naateqi noma papateta. Ma idze, Banabe noomae oho qesa nokoma qupa teenaiteqi raaba abike papateta.

¹⁴ Oke anai moomi nokoho tete tegaha sinabidza meeho tomidza naatara. Oho qubake ana nokoho pengata Peetorohe pobi hiireta, Ae! nii Dzuta abi ooqi raaba abiho pomata midza eetaamake nokoma patta muuna qaariti naane quba nii poiqake nokoke papate? Papahimi raaba abi nokoi isanate Dzuta abiho pomata qeemaqa sama koko geebanoma naataqu mae? Oi oberani. Oke ana noke pobi hiireta.

AI TATAUMAHO TETE OQAI KEKE ISANATAKOI

¹⁵ Anai Peetorohe hee, Qesa napai tegaha raaba abi kahosanomaho isaki naate ooraidzara oi napai husi ma paita Dzuta abi.

¹⁶ Oonihe, napai moomi abi teei hu noo gama qusubaitaquko noi bamu oho quba Ohongaho pobi naataqu. Oi bamuhe, abi Dzesu Kiristuke ai tataumaqu oqaho quba Ohongaho pobi naatakoi. Dzuta abi napai hu noo qusubaitareiqi te oho quba Ohongaho pobi naatoraidzaranihe, raaba abi ma napa gamaqa Dzesu Kiristu ai tataumaqi noho pobi naatorai.

Tete erake qupadzomare. Abi ape ma ape hu noo gama qusubaita soubidzaqu oi abi qesahota isanatakoihe noi bamu oho qubake Ohongaho pobi naataqu, baamunipamu! Oonita mooro.

¹⁷ Napai raaba abi kahosanomaho isakita ao hu noo potti biireqi Kiristuho torota biranate Ohongaho pobi naate oorai. Oonihe, oke moomi Kiristui hee, Kahosaho tete isanatoraiqa hiirorai mae? Oi baamunipamu!

¹⁸ Oho teteke qahota mootoqi hiire. Anai qaho teeke qeeremi ngaura naatemi ana oho ngaurama qaho oke paha gootare hiibaquko oi obero naatakoi.

¹⁹ Nookare, nii ma nakai hu noota baata saridzeta. Oonihe oho ngaura qaateqi nakai Ohongaho totaqita qeemaqi aoke qaraqarake saridze oorai. Oonita nakai ikake eeteqa paha hu nooho ngaurata qeemaqu? Baamunipamu.

Anai erake qupadzomorai: Anai Kiristuma naka teena qaateqi baateta, oonihe noma gama eehaha naate oorai. Oi ana bahe, Kiristui anake eehahaitemi baura ana ttokata eetorai oke ana Ohongaho khatake ai tataumaqi eetorai. Oi noi naho quba dzasa minake eeteqi naho habara eete baateta.

²⁰⁻²¹ Oonita abi napai hu noo qusubaite oho quba Ohongaho pobi naatapuko, Kiristui sepeke baatarota. Oonihe baamu, Ohongai baruna heena nometa tete saridze oorai tete oke nii ma nakai ai signaitemi bamu isanataqu, oke ana Peetoro ke pobi hiireta.

3

HU NOOHO TETE MA AI TATAUMAHO TETEI MAINA PAINA

¹ Ana Ohongaho baruna heenahoke hiiremi Garata abi nika oho ruumeni kaqa! Nikemae nookami nanai mekeqoma nikahe pengata hee,

Dzesu Kiristui napaho habara naatemi abi noke haphapanaiteta oiqi hiire qaata. Oonihe apei nikeke ikobetemi tete mainaka qupadzomorai?

² Oonita ana qasa noo erake hiiremi nike oho noo ipi hiibare.

Nike hu noo qusubaiteqi Ohongaho Sumasake saridzeta, oni mae nike Kiristuho noo nooka hisi eeteqi Ohongaho Sumasa saridzeta?

³ Isanate nike Kiristuke nooka hisi eeteqi Sumasake saridzeta. Oonihe, ota sohorogi nike ruume ma potutu naate poiqake hu noota kotanga naatare hiirorai mae?

⁴ Sumasaho teteke nike ago saridzeqi ota bageke eete baaqoraihe, poiqake tete oke nike sepeke qaataqu mae? Ohongai nike Sumasa nomeke ttuunomake moitemi Sumasai baura qidza samane nikeho bisata eetorai.

⁵ Oonita nike hu noota tatanga naatemi Sumasai teqaha oho quba baura oke eetoraidzarani. Baamu, nike Ohongaho sinabidza nooka hisi eetemi Sumasa ooqaho quba baura oke eetorai.

⁶ Nookara, Abarahamu noi Ohonga nooka hisi eeteqi noho pobi naateta.

⁷ Oio tete, oonita apenei oho qesa Ohonga nooka hisi eetorai nokoma napa meeke Abarahamuhu khametoho qesa naate oorai.

⁸ Oi Ohongai agobake mooqi erake qupadzomata. Ipita raaba abi samane nooka hisi eeteqa naho pobi naatakoi.

⁹ Oke hiireqi Ohongai Abarahamuke sinabidza hiiremi noorake qeeteta, Raaba abi nokoi Abarahamu niiho nakuta agoago saridzakoi. Oke qeetemi ooraita moomi apenei Ohonga nooka hisi

eetorai napa gama Abarahamuma teena naateqi agoago oke saridze oorai.

¹⁰ Qate hu nooi erake hiireta, Apenei hu noo isaiteqa gama susupu qusubaite soubidzaama naataqu nokoi baataquho isaki naatakoi. Oiqi hiiretaho qubake apenei hu noota tatanga naatorai nokoi oho baruta dzuubakoi.

¹¹⁻¹² Ma hu noo oi paha erake hiireta, Apei hu noo gama qusubaite soubidzaqu abi oi oho bameta ooqa qidzoke qaraqara saridzaqu. Oiqi hiiretanihe, oi gama nooka hisi eetaquho tetenidzara.

Qate oho habarake sinabidza noota erake qeetemi oorai, Abi teei Ohonga nooka hisi eeteqa qaraqara saridzakoi. Oonita oke napa moomi tete paana naate, oi abi hu noota tatanga naateqa bamu ota Ohongaho pobi naataqu, baamu.

¹³ Qate sinabidza noota erake paha qeetemi oorai, Abi apeke eeta gosoromi oorai abi oi biidza ma baatanomani. Oho qubake moomi Kiristui hu nooho baru neta napake ingonaiteqi noomae napaho habara eeteqi biidza ma baataho isaki naateta.

¹⁴ Oonita raaba abima napai gama Kiristuke nooka hisi eeteqi Ohongai naru hiiretaho isakita napa Sumasake saridzemi oorai. Oho pomata Abarahamuho tete qidza ao napaho torota biranate oorai.

HU NOOI OHONGAHO NARUKE ISANATAAMA

¹⁵ Dzairamane name nookare. Abiho teteta erake eete oorai. Abi teei baatare boohiqa quba tongo nomeho noo oke geeta ttarita qeetakoi. Qeete tatanga naatemi, noo oke abi maina bamu

sepeke ai siginaitaqu, mae mainata mootomi isanataqu, baamu.

¹⁶ Oho qesa Ohongai naru noo teeke hiiremi oi Abarahamu ma biidza nohoho isaki naate oorai. Oi Ohonga Abarahamu erake hiireta, Niiho biidza oioniqi hiireqi tegaha biidza samanehoke hiibaranihe, Biidza teena oiqi hiiremi biidza oi Kiristunipamu oni.

¹⁷ Qate oho khoba era. Ohongai Abarahamuho quba naru noo oke hiire qeetemi tatanga naateta. Oonita ipita tii 430 naatemi hu nooi biranateta. Biranateqi, oi tegaha naru noo bosana hiireta oke ai siginaitara, baamu! Oi agoba oorai.

¹⁸ Oi abi tee hu nooho teteta quba qidzaho apiapi naatapuko oi ago naru noo oke ai siginaitarotanihe, baamu. Ohonga noomae naru noo oke hiiremi tatanga naatemi napai Abarahamuma gama oho mee Kiristuke saridze oorai.

¹⁹⁻²⁰ Oonihe, Kiristuke dzoomaamake oomi hu no oi oho bodzata aima ootaho khooba era: Oi hu noo biranatemi abi moomi nokomaeho kahosai qanganipamu oomi beedzae saqobarota oke hiireqi Ohongai hu nooke angeroho botota qeeteqi Moseke moitemi Mosei bisata oke Isirae abike moitemi nokoi oho bame saridzemi isanataama naateta. Oonihe, naru noo oke Ohonga teenai hiire tatangaitemi Abarahamuho biidza Kiristu noi kebanoke abiho bisata biranateqi naru noo oho baura abi mee naatemi isanatorai, dzoobe!

HU NOOI ABIKE GABEHO BIIREMI KIRISTUKE SARIDZORAI

²¹ Oke moomi hu noo oi Ohongaho naru nooke qirutomaama. Oi baamu, ma paha hu noo oi abike qaraqara moitaquho isaki baamu. Oorapuko, oho

teteta Ohongaho pobi biranatarota kaqanihe oho tete bamu.

²² Oonihe, Ohongaho hu nooi napake teetemi oke moomi, abi napai gama susupu kahosaho nenanita isanataama. Oonihe apenei Dzesu nooka hisi eetorai nokoma napai oho teteta Ohongai naru hiireta oho mee saridzorai, saridzorakoi.

²³ Oonihe napai Dzesu Kiristuke nooka hisi eetaamake qaami, hu noo oi Dzuta abi nanake sutasuta nagata qaamate qaami, ipita ai tataumaho tete paana naafeta.

²⁴ Oonita hu no oi nanake bakena geema qaami Kiristui biranatemu napai poiqa noke nooka hisi eeteqi Ohongaho pobi naatorai.

²⁵ Oonita napai poiqa nooka hisi eetemi hu noo oi tegaha napake gabehe biiroraidzara ma tegaha soopara eetaama, dzooobe.

AI TATAUMAKE EETE OHONGAHO KHAMETO NAATORAI

²⁶⁻²⁷ Nookare, apene Dzesu Kiristuke ai tataumorai nike ma napai noma gama Ohongaho khameto naate ooraiqi noho isakita sinabidzaho sobasoba saridzeqi noho mututa bageke eete oorai.

²⁸ Oi Kiristuho mututa Dzuta abini mae raaba abi oho koridza baamu. Kokora abini mae maikhameto oho koridza baamu. Ungapani mae atapa oho koridza oho qesa baamu.

²⁹ Oi nike ma napai gama Kiristuho torota sarai teena naate oorai. Oi nike Kiristuho pobi naate ooqi oho isakita paha Abarahamuho biidzamane naateqi Ohongai naru noo hiireta nike ma napai ttaiqake oho apiapi naate oorai. Oioni.

4

DZUTA ABIKE PORO KHAMETOHOTA MOOTOTA

¹⁻² Oho tete erake eete oorai. Abi khata teei isanate ipita mai nomeho quba tongo mai eetakoi. Oonihe khata noi kotanga naataamake ooqi poro khataho isaki naatemi soopara ma poro maimane nokoi khata oke soopara eete qaama, mai bodza mooto oomake kebanoke abi khata oi poro gotta naatakoi. Poro gotta naateqa oionita poro tongo nomeke mai eetakoi.

³ Oonita khameto kotanga naataamake ooraiho qesa Dzuta abi nanai nikeho habara naateqi agobake ttokaho isakita huttingi ma sapunge naate qaata.

⁴ Qaami, oho bodza biranatemi Ohongai khata nomeke dzoobiremi atapa teei noke hu nooho nenake dzoomata.

⁵ Dzoomami apene hu nooho sutasutata qaata nanake Khatai saqoromi napai gama Ohongaho khameto mimi naate oorai.

⁶ Oho qubake noi khata nomeho Sumasa napaho qupata dzoobiremi napai gama oho qubake too ttuttuiteqi hee, O mai naname (papa) ooqi hiirorai.

⁷ Oonita nikei tegaha hu nooho poro khameto naate ooraidzara, baamu. Nike aoke Ohongaho khameto mimi naate oorai. Ohongai hiiremi nike paha ttaike quba tongo nohoho apiapi naate ooraita qupadzomo.

GARATA ABI TETE QESA IIHAMI PAURO PO- BITETA

⁸ Oi nikei agobake Ohonga mee noke khoukhau eeteqi quba maina painake ohonga tiibeteqi oho tuhotuho eete qaata.

⁹ Oonihe nike poiqa ao Ohonga gesina naatemi noi nikeke mai eete ooraita nike ikake eeteqi burisi eete paha ttokaho huttingi ma sapunge ngiingi ma baabanoma oho isaki naatare dza eetorai?

¹⁰⁻¹¹ Moorare! Ana nikeho qupake muunorai. Qupi qesa ma dzasidza qesa ma tama qesa ma tii bodza qesa oke nike naane quba qabeburorai? Idze! Anai nikeho irita baura sepeke eete qaabi mae?

¹² Dzairamane name, nookare. Nike te anake sesero eetara, bamu. Oonihe anai nikeho totaqiike qupadzomoraiho isakita nikemae paha naho totaqiike qupadzomare, oho pupuke ana hiibi.

¹³ Oi naho nese qanganipamu naatemi anai oho quba te peperataranihe beedzae eete nikeho torota Kiristuho sinabidza hiireta.

¹⁴ Hiiremi nike nese heme nahoke mooqi tegaha naho ngiingi ma baabake eeteqi ekepusa eetara, baamu.

¹⁵ Nikei Ohongaho angero teeke kokora eetarota mae Dzesu Kiristunipamuke aima kokora eetarota, oho isakita nike anake aimaqi kokora eetota. Kokora eetemi nikeho qupa qidzanateta.

Oi ana moomi tete oorapuko nike ao nese nikeme bikoumami anake moitemi oho isakita naho nese qidzanatarota, buububuu! Oonihe kokora oonomake nike paha naho quba eetemi nikeho qupa qidzanataqu, mae bamu?

¹⁶ Ana noo mee erake hiireqi te oho quba nikeho ibo naate ooraidzara. Bamunipamu, eto oke

qupadzomaino.

¹⁷⁻¹⁸ Oonihe, anai nikeho torota ooraqu mae bamu oi gama iso keke. Oonita nikemae kokora baura eete qaaraq u oonomaho dzaodzao oi bagenoma. Qateqa, abi qesai nikeho quba tete paanaitare hiireqi teqaha oho dzaodzao eetoraidzara. Oi bamu. Nokoi tete qidza nikehoke siiremi nike nokoho torota dzauri hiibareiqi noko oqaho dzaodzaoke eetorai.

¹⁹ Oonihe khameto bittina name, nookare. Nike Kiristuho tomidza naataamake oorai. Oho qubake atapa teei khata dzoomoraiho isakita anai nikeho quba heme erake aimorai.

²⁰ Ana nikeho torota biranate keba ma dzapata noo erake hiibarorihe, bitta eeteqi ana nikeho qupa muunaqi oho totohoke geeta qeetorai.

TTOKAHO SUTASUTA MA QUSUHO SAQOSAQO OHO QAHURA

²¹ Qate qesa ma nike hu nooho isaki naatare dza eetorai nikei hu nooho tete erake qupadzomare.

²² Noo erake qeetemi oorai, Abarahamuho khameto eserike paimane dzoomata. Sutasuta atapai temuke dzoomami saqosaqo atapai temuke dzoomata.

²³ Oonihe abiho dza hiiremi sutasuta atapai khata temu dzoomatanihe, Ohongai naru hiiremi saqosaqo atapai oho khata mee dzoomata.

²⁴ Oonita qahura noota hiiremi oho tete erake eete oorai. Oi kodza ma tangaho noo eseri. Sutasuta atapa Hagariho noo oi Sinai toraho kodza ma tangaho noo. Oi hu noonita meeke sutasutata mootorai.

²⁵ Arabia habaho tora Sinai ma ttokaho nagapa Dzerusaremu nopoi ttokaho ttaiqā teenani. Ma apene nopoho torota atimorai nokoi oho khameto naateqi gama susupu sutasutata oorai (oi gama nooka hisi eetaamaho sipi).

²⁶ Qate, qusuho Dzerusaremu oi tegaha sutasutaho isakinidzara. Oi pai napahoho qesani.

²⁷ Oi erake sinabidza noota qeetemi oorai, O atapa quma, nii tegaha khata teeke dzoomara, dzaasa. Oonihe, niiho qupa qidzanatare. Oi teehe bahe nii apuamaho isakita qaariti poiqa nii qura eeteqa atapa apunomake riiteqa khameto samaneke dzoomakoi. Oonita niimae too inateqa oho hasa hiibare! Oiqi hiirorai (oi gama ai tataumanomaho sipi).

²⁸ Dzairamane name nike nookare. Ohonga naru noo hiiremi Sarahai Isaka dzoomata. Oho qesa napai sinabidzata naru noo nohoho khameto naate oorai.

²⁹ Qate, bosata abiho dza hiiremi Hagari oho khata Isimaere dzoomami noi temu Sumasaho nenake sesero eeteta oho qesa poiike oho tete oke eete oorai.

³⁰ Oonihe, oho sinabidza ikanomake hiiremi oorai? Oi hee, Sutasuta atapaho khata noi bamu saqosaqo atapaho khatama nopo esese maiho quba tongo mai eetaqu, bamu. Oho qubake sutasuta atapa ma khata nopoke iihami tuumare.

³¹ Oiqi hiiremi ooraita Dzairamane name, qahura noo oi erake hiire. Napai tegaha sutasuta atapa oho khameto naate ooraidzara, baamu. Napai saqosaqoho khameto naate ooraita, nikei hu nooho dzaodzaonomake ao iihami tuumare.

5

*HU NOOHO DZUPUNI MAE QANGA TEEHO
DZUPU OI ATTINOMA*

¹ Kiristui napake eka qangata saqoromi oho qakiqaki naatorai. Oonita nike battigara naateqa etoqa paha sutasutaho kabira naataino.

² Nike sama koko geebanoma naatemake, Kiristui bamu nikeke hoobidzaqu. Noo oke ana Pauroi nike pobi hiiremi nookare.

³ Qesa ma nike sama koko geebanoma naatare hiirorai nikei hu noo gama susupu qusubaite soubidzaridzoho bame aimami oi nikeke teetakoi.

⁴ Oonita apene hu nooho teteta Ohongaho pobi naatare dza eetorai nike korabete nookare. Kiristui bamu ota nikeke hoobidzaqu, bamu! Nike ota taateqa Ohongaho baruna heenaho isakiamanaatako.

⁵ Oho habarake nanai erake qupadzomorai, Ohongaho Sumasa napake dzeimami nana nooka hisi eeteqi oho teteta Ohongaho pobi naatorai.

⁶ Oi Dzesu Kiristuho teteta abi teei sama koko geebanoma naataqu, mae oho isakiamanaataqu oi gama quba meeama. Oonihe, meeke Ohongai napaho quba dzasa eetemi napa noke nooka hisi eetaqu tete oio meenomanipamu oni.

⁷ Nikei bosata Kiristuho teteta bage eete tusumi, ape nikeke dzakidzaki eetemi nike tete mee oke qaatake boobi?

⁸ Ohongai nikeho kira hiiremi dzakidzaki baura oi te noho nenanidzara, baamu.

⁹ Nookare. Dzoota maa teei suubaquko, qesaminarai gama suubakoi.

¹⁰ Oonita qahura oke ana nikema gama Ohongaho pengata teenaite qupadzomaqi hiire. Abi nike dzakidzaki eeteta noke nikei ao hotou bi-idzare.

¹¹ Dzairamane name, anai sama koko geebaho tete hiire rerengi eetapuko, hapahapaho noo ma oho midzake oho abi qupadzomaama naateqi bamu anake sesero eetarota.

¹² Oonihe sama koko geebanomai oho dzaodzao eeteqi nikeke tototo hiire dzakidzaki eetorai ana dza eetemi nokomae ipibireqa puni nokomeke teetemi oho dzaodzao bamu naatare.

¹³ Dzairamane name nookare. Ohongai nikeho kira hiireqi saqoromi oorai. Oonihe, nike saqosaqo teteta ooqi etoqa dzongobetega dza nikehoi hiibaquke qusubaitaino. Oonita nikei dzasake eeteqa, qesa ho kokora eete qaarare.

¹⁴⁻¹⁵ Oonihe, nike etoqa qesa bitta ma kaka eeteqa qesa teete bamuitaino. Oi hu noo qibai erake hiirorai, Nii sama niimeho dzasa eetoraiho isakita abi temuho dzasake eetorare. Oke nike meeke qusubaitemi oi hu noota isanatakoi.

ABI AGOBA MA ABI USAQE OHO KORIDZA

¹⁶ Paha ana noorake hiire. Abiho dza hiirorai ma Sumasaho dza hiirorai nopoi qesa ibo eetorai.

¹⁷ Oonita nopoi qesa beekho eetemi nikemae qupadzomaquho teteta tuumaqu oke nike bitta eetakoi.

¹⁸ Meeke Ohongaho Sumasai tete banaitemi, nike ota tuumami bagenoma naatakoi. Oke eeteqa nike bamu abiho dzake qusubaitaquinu. Ma Sumasai nike dzeimami ota tuuma qaaraqu nike bamu hu nooho kabira naataqu, baamu.

¹⁹ Qateqa abiho dza hiiremi oho mee biranatorai oi era:

²⁰ Guume ma pasena, apuata ma takutaku, ohonga maina paina, googa ma baru, ibo ma dza-uba,

²¹ peetta ma qeraqera, hu ma koridza, oba tatangaho dzaodzao, ma quba samane oonoma oioni. Nookare. Ana agobake qogo noo hiiretaho isakita paha erake hiire, apenei quba oonomake eetorai nokoi bamu Ohongaho pobita dzuubaqu, baamunipamu.

²² Qate Ohongaho Sumasai hiiremi oho mee biranatorai oi era: Dzasa, qupa qidzaqidza, hasu ma keba, pookeba samakeba, keba ma dzapa, baruna heena,

²³ ma tete idzoidzo, ma sama quurataqu, ma sama soopara eetaqu, quba oonomake eetaqu oho gaga bamu, oio qidza.

²⁴ Oi apene Kiristuho pobi naate oorai nokoi ttokaho dza ma rumuba nokomeke teete kebaitemi oorai.

²⁵ Oonita napai Sumasaho nena naate ooraimi, Sumasai oora ma qaara napahoke soopara eete qaama napai noke qusubaite qaarare.

²⁶ Etoqa napamae sama qusuba baurake eeteqa qesa kurebetaino.

6

QESA KOKORA EETORAQU OIO TETE

¹ Dzairamane name abi teei kahosa teeke eesumi nike mooraquko nikehota apene meeke Sumasaho tete qusubaitorai nikei abi oke keba ma dzapata kharuba teetare. Oonihe, nike eto

oho qesa torona oke saridzainoho attike eesuqa noke kharuba teetare.

² Nike qesaho bame aima qaarare. Oke eetemi Kiristuhota bagenoma naatakoi.

³ Oi abi teei quba gattiqa ooqi sama nomeke moomi minanataqu abi oi sama nomeke ikobetega ganganatakoi.

⁴ Oonita abi samane niki baura nikemeqake torotaite qaarare. Oke eeteqi niki isaki bosana nikemeke riitaquko niki bamu abi temuho qubake ttidza qidzanataquhe, baura nikemeke qupadzaomaqi ttidza qidzanatakoi.

⁵ Oonomake eeteqa abi samane eto bame niki-meke sepeke qesaho qereta goosobainohe niki-mae aima qaarare.

⁶ Ma apenei sinabidza nookorai nikemae adzahaha naate oho kiridzake qupadzomaqa sinabidza banaita oke ttaike moite qaarare.

⁷ Paha noorake korabete nookare. Ohongake ikobetaquho tete ooraama, baamu. Oi abi teei quba teeke dzaaromi peiteqa mee goomami mee teena oke noomae saridzakoi.

⁸ Oi teei dza ma rumuba nometa quba qupadzomami oho mee biranatega abi noomaeke teetemi rubenga naatakoi. Oho qesa apei Sumasaho neta quba qupadzomami oho mee biranatemu abi oi qaraqara tatangaho meupu saridzakoi.

Oho qubake baura qidza oonomake eete qaaqa, etoqa napamae hobisata peperataino.

⁹ Oi gama quba bodzanomanita napa battigara naate qaaqa oho mee saridzakoi.

¹⁰ Oonita oho tete siibaamake ooraquta napai abi samaneho quba baura qidzake eete qaarare. Oonihe, apene nooka hisi eetorai nokoke bosa qupadzomaqi nokoho kokora mekeqoma eetore.

¹¹ NAHO NESE ISANATAAMA NAATEMI QETAQETA ERAI MINANIPAMU, OI ANA PAUROI BOTO NAMEMA NOO SUHE ERAKE QEESUBI.

¹² Qateqa, Dzuta abi eto nookami qanganatain-oho qubake qesai nikeke hee, Sama koko geeba aimareiqi hiirorai. Oi Dzuta abi nokoi eto Dzesu Kiristuho hapahapa noo nookami qanganatemi noko nikeke qanga hiibainoiqi hiirorai.

¹³ Nokomae ao sama koko aimoraihe nokoi te meeke hu nooke qusubaiteqi eetoraidzara. Nike oho angita dzuubaqa oho geeba aimamake oho qubake nokoi sama qusuba baura eetaridzo ooqaho dzake noko eeteqi tototo hiiroraita nookao!

¹⁴ Qate ana naamae ikanomake eeteqi sama qusuba baurake eetaqu? Baamunipamu, oonihe meeke anai Soopara napame Dzesu Kiristuho dzapa ai qusubaitakoi. Anai noma naka hapahapata baateqi ana noho teteta tuumaqi hobisata qaateqa ttokaho teteke ana qusubaitemi bamu isanataqu. Oi qidzoke napai ttokaho samama gesa dzaira eetaqu.

¹⁵ Oonita sama kokoke geeba mootaqu, mae sama koko geeba mootaama naataqu oi gama quba sepe. Oonihe Kiristui abi teeke korabetemi usaqe naataqu meeke oi quba bagenoma.

¹⁶ Ma apene oho teteke aima qaaraqu nokoho torota Ohongaho hasu ma qupa kokora

biranatare. Nokoi napama gama meeke Ohongaho Isirae (suqobidza abi) oni.

¹⁷⁻¹⁸ Napaho Soopara Dzesu noi sama nahota ttanga nomeke mootomi oorai, oonita bodza er-aho neta abi teei eto sepeke anake dzakidzaki ee-taino. Dzairamane name, oionita napaho Soopara Dzesu Kiristu noi baruna heena nometa nike soopara eete qaarare. Oore.

Anai Pauro

PORO TONGO USAQE
The New Testament in the Guhu-Samane Language of
Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Guhu-Samane long
Niugini

Copyright © 1975 Bible Society of Papua New Guinea

Language: Guhu-Samane

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-01-02

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 5 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

1e8f2c8a-2e91-5f7a-8d28-7e63415f9012